«Μήπως τα φάγαμε μαζί» και οι δάσκαλοι; (Δημήτρης Νατσιός, δάσκαλος)

Categories : ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Date : 20 Σεπτεμβρίου, 2012

«Εσύ πώς μπήκες στο δημόσιο, δάσκαλε;» Ερώτηση πρόδηλα οργισμένου, ανέργου συνομιλητή. «Είμαι της προ-ΑΣΕΠ εποχής» του λέω, «τότε ίσχυε ο θεσμός της επετηρίδας». Τον αγνοούσε και του εξήγησα το «τι εστί». Απάντηση λίαν απαξιωτική: «Από το παράθυρο, δηλαδή».

Με προβλημάτισε η απάντηση-ψόγος. Με την κρίση ξεβράζονται πολλές κοινωνικές παθογένειες. Όλοι εναντίον όλων.

Ίσως δεν το έχουν αντιληφθεί μερικοί ότι ανακηρύσσεται απαράδεκτα προνομιούχος και μισητή μία ομάδα εργαζομένων-για παράδειγμα οι δάσκαλοι-και μένουν στο απυρόβλητο οι πραγματικά προνομιούχοι, τα παντοειδή παράσιτα που συνεχίζουν ανενόχλητα τον στραγγαλισμό του κράτους. Πετάει κάποιος μία πέτρα στο σκυλί και το σκυλί, αντί να κυνηγάει τον εκσφενδονίζοντα, κυνηγά και δαγκώνει την πέτρα. Αυτό γίνεται. Επί δικαίων και αδίκων οι κατάρες. Ναι, είναι γνωστό ότι ασκέρια ολόκληρα διόρισαν, ιδίως οι προύχοντες του κόμματος-συνώνυμο της διαφθοράς. Όμως, «όπου γενικότης, εκεί επιπολαιότης».

Η τελευταία φράση είναι του Παπαδιαμάντη. Θυμήθηκα ότι προς δεκαετίας είχα δημοσιεύσει ένα άρθρο με αυτόν τον τίτλο και πάλι με την ίδια περίπου αφορμή. Το παραθέτω ως έχει. Και κλείνω μ’ ένα κείμενο για την αποστολή του δασκάλου, το οποίο «ανακάλυψα» αργότερα.

«Η μορφή και η αιτίαση συχνή: εσείς οι δάσκαλοι δεν δουλεύετε. Χριστούγεννα, Πάσχα, καλοκαίρια κάθεστε και πληρώνεστε. Μπαίνετε στην τάξη, δύο «λα-λα η Λόλα» και πέρασε η ώρα. Κάποιοι άλλοι, περισσότερο προσβλητικοί και προκλητικοί, μάς προσάπτουν και την τεμπελιά ως συνοδοιπόρο του βίου μας. «Είστε τεμπέληδες». (Η φράση αυτή είναι και η ερεθιστική άκανθα για την συγγραφή του

παρόντος άρθρου, την οποία μου εκσφενδόνισε «ελεύθερος» επαγγελματίας). Άλλοι μας κατατάσσουν ανενδοίαστα στον δημοσιοϋπαλληλικό εσμό, στην αργόσχολη στρατιά των κηφήνων του δημοσίου. Και είναι γνωστό πως σήμερα η φράση «δημόσιος υπάλληλος», προκαλεί την ίδια αποστροφή, που προκαλούσε κάποτε η θέα ενός χολεριασμένου ή λεπρού. Οι κακοπροαίρετοι αυτοί ψόγοι δεν εκπλήσσουν όμως κανέναν. Είναι ένα ακόμη σημείο παρακμής. Το αντίθετο θα μας εξέπληττε. Μία κοινωνία παρηκμασμένη και βυθισμένη στην τηλεοπτική αποχαύνωση, τους τελευταίους που θα εκτιμούσε είναι τους δασκάλους. Γιατί όμως έχουμε πολλές απαιτήσεις από τους δασκάλους; Δεν έχουν αντιληφθεί μερικοί ότι η απαιδευσία, η αποκοπή μας από τα πλουσιότερα πολιτιστικά κοιτάσματα που υπάρχουν στον πλανήτη – αρχαία Ελλάδα, Βυζάντιο – είναι η ασφαλής οδός για την οριστική επικράτηση του αμερικανικού διανοητικού εξαποικισμού Δεν έχουμε καταλάβει ότι η πολιτεία θέλει δασκάλους που θα προετοιμάζουν άτομα, τα οποία θα συνωστίζονται μεθαύριο στους προθαλάμους των πολιτικών γραφείων εκλιπαρώντας για μία θέση ημι-απασχόλησης; Γιατί δεν στρέφονται οι πολίτες σ’ αυτούς που είναι υπεύθυνοι για το εκπαιδευτικό μας ναυάγιο και χτυπούν τον εύκολο στόχο, τον δάσκαλο; Σήμερα αγνοούμε όλοι μας ποιός είναι ο σκοπός της Παιδείας. Τι άνθρωπο θέλουμε να μορφώσουμε. Είναι υπεύθυνος ο δάσκαλος, είναι δείγμα οκνηρίας του, το ότι η Παιδεία στράφηκε μονομερώς στην απονομή βεβαιώσεων τυπικών προσόντων επαγγελματικής αποκατάστασης; Αυτό είναι το παιδευτικό μας πρότυπο, απονομητές τίτλων και πτυχίων και όχι μεταλαμπαδευτές αξιών και γι’ αυτήν την δουλειά δεν χρειάζονται αφοσιωμένοι και «μετ’ επιστήμης» παιδαγωγοί.

Κάποτε λέγαμε ότι τα επαγγέλματα του δασκάλου, του γιατρού, του πολιτικού είναι λειτουργήματα. Την λέξη λειτούργημα από την λέξη επάγγελμα τις χωρίζει το εξής απλό εν τη μεγαλοπρέπειά του: στο μεν επάγγελμα πρώτιστη επιδίωξη είναι το υλικό κέρδος, στο δε λειτούργημα επικρατεί η αυτοθυσία, η ανιδιοτέλεια, το φιλότιμο «η ευαίσθητη σύναρση στην αγωνία του πλησίον», η ανιδιοτελής διακονία του λαού. Δεν θέλω να αναφερθώ στις απολαβές των δασκάλων, που είναι από τις χαμηλότερες του Δημοσίου, θα μεταφέρω όμως όμων την σύσταση του αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου: «Δει μετ’ αφθονίας επιρρέειν τοις δασκάλοις την αναγκαίαν χορηγίαν, ίνα μη κάμνωσι μηδέ εκλύωνται μηδέ περί τα μικρά σχολάζοντες των μεγάλων αποστερώσιν εαυτούς, ίνα τα πνευματικά εργάζωνται μηδένα των βιωτικών ποιούμενοι λόγον», δηλαδή, πρέπει να αμείβεται «μετ’ αφθονίας» ο δάσκαλος, για να μην απελπίζεται και ασχολείται με μικροπράγματα, αλλά να επιδίδεται απερίσπαστος στο πνευματικό του έργο. Θα ρωτήσει κάποιος ότι αν αυξηθούν οι μισθοί σας θα βελτιωθεί η Παιδεία; Όχι. Εξήγησα ότι το πρόβλημα του όλου εκπαιδευτικού μας συστήματος εστιάζεται στην μόλυνση που αυτό έχει υποστεί από την περιρρέουσα σκυβαλοκρατία και αναξιοκρατία. Και ντρέπομαι ειλικρινά, όταν ο συνδικαλιστικός συρφετός μάς «κατεβάζει» σε απεργίες, διεκδικώντας μόνο «αύξηση των αποδοχών μας».

Μας κατηγορούν σήμερα για τεμπελιά και αναξιότητα. Φταίμε εμείς που τα πανεπιστήμια διαλύθηκαν και είναι πεδία άγριου κομματισμού και κατασπατάλησης των κοινοτικών πόρων; (Σ' ένα του σπουδαίο άρθρο ο καθηγητής χειρουργικής Δ.Αλεξίου έγραφε: «Σήμερα η Ελλάδα από την κληρονομική μοναρχία πέρασε σε κληρονομικό πανεπιστήμιο. Οι σχολές βρίσκονται σε κατάσταση καταρρέοντας ανατολικού καθεστώτος. Οι πανεπιστημιακές θέσεις καταλαμβάνονται από στενού βαθμού συγγενείς μεγαλόβαθμων καθηγητών με απαραίτητο εφόδιο το πιστοποιητικό κομματικής υποτέλειας»). Φταίμε εμείς για τις απανωτές εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις και αναπαλαιώσεις-άθυρμα το σχολείο στα χέρια ουρανοκατέβατων πολιτικών; Φταίμε για το όνειδος των σχολικών βιβλίων, της έλλειψης σχολικών διδακτηρίων; Ποιός μας δίδαξε, και πώς θα διδάξουμε και εμείς, «ότι παιδείαν χρη μόνην ηγείσθαι την εις αρετήν προσάγουσαν· ουχί δε εις χρηματισμόν ή τινα βιοποριστικήν επιτήδευσιν...» ότι η παιδεία είναι συνώνυμο της αρετής και όχι επιτήδευμα για χρηματισμό, κατά τον Ευσέβιο Καισαρείας, που απηχεί τις απόψεις του Πλάτωνα. Αφήσαμε την Παιδεία στα χέρια μαθητευόμενων μάγων και φορτώνουμε το τέλμα της στον δάσκαλο. Να μην γενικεύουμε όμως την κατάσταση. «Όπου γενικότης εκεί επιπολαιότης». Είμαστε αρκετοί που ονειρευόμαστε μία παιδεία καλύτερη, που αγωνιούμε, που μαχόμαστε, που έχουμε ενώπιόν μας αυτό που έλεγε ο Πλούταρχος για τον Λυκούργο τον Σπαρτιάτη ότι: «είθιζε τους πολίτας μη βούλεσθαι μηδ' επίστασθαι κατ' ιδίαν ζην, αλλ' ώσπερ τας μελίττας συμφυείς όντας αεί... και όλους είναι της πατρίδος». (Τι θαυμάσιο κείμενο!). Συνήθιζε τους πολίτες να μην κοιτούν μόνο το δικό τους καλό, όπως οι μέλισσες, να αλληλοβοηθιούνται (να η κοινότης, η Εκκλησία, η ενορία). Αυτό το «όλους είναι της πατρίδος» δεν παραπέμπει στον Μακρυγιάννη, στο «τούτη την πατρίδα την έχομεν όλοι μαζί»; (Είναι εκπληκτική η αδιάσπαστη συνέχεια του Ελληνισμού).

Ερώτηση, αντί επιλόγου: γνωρίζουν οι επικριτές μας ότι τις λέξεις: πατρίδα, Χριστός, Κανάρης, Μ.Βασίλειος, Παύλος Μελάς, Παναγία, εθνικός ύμνος, Κοσμάς ο Αιτωλός, το παιδί τις συναντάει μία ή δύο φορές ή και καθόλου στα βιβλία του δημοτικού; Κατά τα άλλα φταίνε οι δάσκαλοι που δεν δουλεύουν...».

Το κείμενο που ακολουθεί είναι του αγίου Νικολάου Βελιμίροβιτς από το έξοχο βιβλίο του «Αργά βαδίζει ο Χριστός», εκδ. «Εν πλώ», σελίδα 68:

«Τιμή στην Εκκλησία θα κάνουν και οι δάσκαλοι, οι οποίοι τους μαθητές τους τούς κάνουν χριστιανούς επαναστάτες. Ο δάσκαλος πρέπει να συμπληρώσει όλα εκείνα που οι γονείς παραμέλησαν και να διορθώσει όλα εκείνα που οι γονείς χάλασαν. Είναι πιο δύσκολο να είσαι δάσκαλος απ' ότι γονιός. Για να είσαι γονιός χρειάζεται μόνο η αγάπη, για να είσαι δάσκαλος χρειάζεται και αγάπη και μυαλό. Ο δάσκαλος δεν επιτρέπεται να παραμελήσει κάτι, αλλά ακόμα και όλα να τα παραμελήσει, αν έχει μάθει το παιδί να εξεγείρεται εναντίον του κακού, και πάλι θα έχει κάνει αρκετά. Από την άλλη, ακόμα και όλες τις γνώσεις να έχει παραδώσει στο παιδί,

εφόσον έχει παραμελήσει να το εξεγείρει εναντίον του κακού, δεν θα έχει κάνει τίποτα. Το να μην αφήσει το παιδί αδιάφορο απέναντι στο κακό, τούτο είναι το βασικότατο».

(Πηγή: antibaro.gr)